Súd:	Okresný súd Bratislava II
Spisová značka:	14C/231/2006
Identifikačné číslo súdneho spisu:	1206228586
Dátum vydania rozhodnutia:	27. 02. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Jana Štepániková
ECLI:	ECLI:SK:OSBA2:2017:1206228586.24

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava II v Bratislave v konaní pred sudkyňou JUDr. Janou Štepánikovou v právnej veci žalobcu: 1. C.. N. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom Š. XX, H., 2. I. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom Š. XX, H., 3. F. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom Š. XX, H., 4. C. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom Š. XX, H., 5. N. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom Š. XX, H., 6. C.. I. X., bytom C. XX, H., zast. JUDr. Beáta Kaprinayová, advokátka so sídlom Jašíkova 2, Bratislava, proti žalovanému: Š. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XXX, zast. Bobák, Bollová a spol., s.r.o. so sídlom Dr. Vladimíra Clementisa 10, Bratislava, IČO: 35 855 673, za účasti intervenienta na strane žalovaného: Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s., Dostojevského rad 4, Bratislava, ICO: 00 151 700, o zaplatenie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobcom titulom nemajetkovej ujmy, a to žalobkyni v 1. rade sumu 20.000,- eur, žalobcovi v 2. rade sumu 10.000,- eur a žalobkyni v 3. rade sumu 10.000,- eur, žalobcovi v 4. rade sumu 25.000,- eur, žalobkyni v 5. rade sumu 20.000,- eur, a to všetko v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Vo zvyšku uplatnenej si nemajetkovej ujmy s úrokom z omeškania súd žalobu z a m i e t a.

III. Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť titulom majetkovej škody žalobkyni v 1. rade sumu 115,31 eur, v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Súd návrh žalobcov v 1., 2., 3., 4., 5., 6. rade vo zvyšku uplatnenia si majetkovej škody s úrokom z omeškania z a m i e t a.

V. Žalobcom v 1., 2., 3., 4., 5., 6. rade sa priznáva proti žalovanému 85 % náhrada trov konania.

VI. Štátu sa priznáva proti žalovanému 100 % náhrada trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobcovia v 1., 2., 3., 4., 5., 6. rade sa svojím návrhom a pripusteným zmeneným návrhom domáhali od žalovaného zaplatenia majetkovej škody a nemajetkovej ujmy z dôvodu, že dňa 21.06.2004 došlo na ceste I/63, medzi obcami Rovinka a Dunajská Lužná v smere do Dunajskej Lužnej, v čase okolo 14.40 h vinou žalovaného k dopravnej nehode, pri ktorej zahynul V.. I. R. (ďalej len „poškodený“). Žalovaný jazdil svojím motorovým vozidlom VW Vento, EČV: G. - XXX Z. tak, že s vozidlom vybehol mimo vozovky do poľa, kde zachytil poškodeného, ktorý tam vykonával geodetické práce, následkom čoho došlo k vážnym zraneniam poškodeného, ktorým nakoniec podľahol. Žalovaný bol uznaný za vinného Okresným súdom Bratislava II, v trestnom konaní č. 3T/129/2005, zo spáchania trestného činu ublíženia na zdraví, pričom trestný súd odkázal žalobcov s nárokom na náhradu škody na občiansko-právne konanie. Pri nehode boli poškodené, resp. zničené prístroje na výkon geodetických prác patriacich

poškodenému, v celkovej hodnote 10.777,- eur (324.668,- Sk). Náklady pohrebu znášali spoločne manželka poškodeného a jej sestra C.. I. X. (žalobkyňa v 6. rade). Žalobkyňa v 6. rade zaplatila faktúru vystavenú pohrebníctvom MARIANUM v sume 518,46 eur (15.619,- Sk), a manželka poškodeného (žalobkyňa v 1. rade) znášala ostatné náklady spojené s pohrebom v sume 152,03 eur (4.580,- Sk). Žalobkyňa v 1. rade uhradila notárske poplatky súvisiace s dedičským konaním vo výške 44,25 eur (1.333,- Sk). Smrť poškodeného znamenala nielen zásah do fyzickej integrity jeho osobnosti, a to v najväčšom možnom rozsahu, ale tiež zapríčinila psychické ujmy na strane pozostalých, príbuzných - manželky a detí. Poškodený zabezpečoval všetky potreby rodiny vo zvýšenej miere, nakoľko manželka - žalobkyňa v 1. rade má vážne zdravotné problémy, ktoré sa smrťou manžela ešte zhoršili. Strata manžela a otca znamenala hlboký zásah do fungovania rodiny ako celku, ako aj do existencie jej jednotlivých členov a je hlbokým zásahom do psychickej integrity pozostalých, ktorí na neho boli silne citovo naviazaní. Náhradu nemajetkovej ujmy si žalobcovia uplatnili v nasledovnej výške: N. R. vo výške 26.555,14 eur (800.000,- Sk), I. R. vo výške 16.596,96 eur (500.000,- Sk), F. R. vo výške 16.596,96 eur (500.000,- Sk), C. R. vo výške 26.555,14 eur (800.000,- Sk), N. R. I.. vo výške 26.555,14 eur (800.000,- Sk).

2. Okresný súd Bratislava II rozsudkom zo dňa 25.06.2010, č. k. 14C/231/2006-180 zaviazal žalovaného zaplatiť škodu titulom majetkovej škody žalobcom v 1. až v 5. rade vo výške 115,31 eur spolu s 10% úrokom z omeškania ročne odo dňa 22.01.2009 až do zaplatenia, žalobcom v 1. až v 5. rade 10% úrok z omeškania ročne zo sumy 2.492,13 eur odo dňa 22.01.2009 do 15.12.2009, žalobcom v 1. rade až 5. rade 9% úrok z omeškania ročne zo sumy 10.777,- eur odo dňa 18.09.2006 do 21.01.2009, žalobkyni v 6. rade 9% úrok z omeškania ročne zo sumy 518,46 eur odo dňa 18.09.2006 do 18.08.2008, žalobkyni v 1. rade vo výške 355,91 eur s 9% úrokom z omeškania ročne odo dňa 18.09.2006 až do zaplatenia, žalobkyni v 1. rade vo výške 42,02 eur s 9% úrokom z omeškania ročne odo dňa 18.09.2006 do zaplatenia, žalobkyni v 1. rade vo výške 44,28 eur s 9% úrokom z omeškania ročne odo dňa 18.09.2006 až do zaplatenia, zároveň žalovanému súd prvého stupňa uložil povinnosť zaplatiť titulom nemajetkovej ujmy žalobkyni v 1. rade vo výške 26.555,13 eur spolu s 9% ročným úrokom z omeškania odo dňa 18.09.2006 až do zaplatenia, žalobcovi v 2. rade vo výške 16.596,96 eur spolu s 9% ročným úrokom z omeškania odo dňa 18.09.2006 až do zaplatenia, žalobkyni v 3. rade vo výške 16.596,96 eur s 9% ročným úrokom z omeškania odo dňa 18.09.2006 do zaplatenia, žalobkyni v 4. rade vo výške 26.551,13 eur s 9% ročným úrokom z omeškania odo dňa 18.09.2006 až do zaplatenia, žalobkyni v 5. rade vo výške 26.555,13 eur s 9 % ročným úrokom z omeškania odo dňa 18.09.2006 do zaplatenia. Zároveň súd prvého stupňa rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcom v 1. rade až v 6. rade trovy konania vo výške 7.268,33 eur v lehote troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Zároveň rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť na účet Okresného súdu Bratislava II. súdny poplatok za návrh v sume 6.805,- eur v lehote troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa po právnej stránke odôvodnil ust. § 420 ods. 1, ust. § 420a ods. 1, ust. § 492 ods. 1 a 3, ust. § 443, ust. § 449 ods. 2 a 3, ust. § 11, ust. § 13 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, ust. § 136 O. s. p. a po vecnej stránke tým, že z vykonaného dokazovania mal preukázané, že V.. I. R. podľahol zraneniam, ktoré utrpel v dôsledku dopravnej nehody, ktorú spôsobil žalovaný dňa 21.06.2009. Poškodený V.. I. R. bol živiteľom šesťčlennej rodiny a to svojej manželky, štyroch detí a seba. Jeho manželka v čase jeho úmrtia mala zdravotné problémy, ktoré sa jej touto udalosťou zhoršili a taktiež deti nebohého po smrti svojho otca museli vyhľadať lekársku pomoc. Syn C. R. bol priamym svedkom dopravnej nehody, následkom ktorej utrpel vážnu traumu. Žalobcovia 1-5 žili s nebohým V.. I. R. v spoločnej domácnosti, viedli riadny rodinný život a konaním žalovaného došlo k hrubému zásahu do rodinného života žalobcov. Je nesporné, že strata otca rodiny je neodčiniteľnou ujmou, ktorá postihla pozostalých členov rodiny a náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch je do určitej miery adekvátnym prostriedkom, ktorý však nikdy nenahradí ľudský život a bolestnú stratu, súd preto v plnom rozsahu vyhovel uplatneným nárokom navrhovateľov v 1. rade až v 5.rade. Uviedol, že keďže vedľajší účastník uhradil navrhovateľom v 1. rade až v 5. rade nároky, ktoré vyplývajú priamo z poistnej zmluvy, ale neuhradil všetko, zostala neuhradená časť sumy na geodetickom prístroji vo výške 2.607,44 eur, zvyšnú časť za pomník vo výške 355,91 eur a poplatky za dedičské konanie vo výške 42,02 eur, súd preto priznal žalobcom v 1. rade až v 6. rade majetkové škody v zmysle ich petitu. O úroku z omeškania rozhodol súd podľa ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 3 ods. 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. O trovách prvostupňového konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p. a priznal úspešným žalobcom sumu 7.268,33 eur, ktorá pozostáva z trov právneho zastúpenia žalobcov advokátom v celkovej výške 7.268,33 eur a o zaplatení súdneho poplatku rozhodol podľa ust. § 2 ods. 2 zák. č. 71/1992 Zb., keď uložil odporcovi povinnosť zaplatiť na účet Okresného súdu Bratislava II. súdny poplatok vo výške 6.805,- eur.

3. Krajský súd uznesením 2Co/271/2011-217 zo dňa 29.11.2012 vo výrokovej časti rozsudok súdu prvého stupňa zrušil podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p. a zároveň z dôvodov, že konanie bolo postihnuté inými vadami, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Odvolací súd vo svojom odôvodnení uviedol, že prvostupňový súd v odôvodnení rozhodnutia v časti výšky nemajetkovej ujmy neuviedol jasne a určito, prečo priznal jednotlivým žalobcom rozdielnu výšku nemajetkovej ujmy a z akých dôvodov. Rozhodnutie prvostupňového súdu je teda nepreskúmateľné, pokiaľ ide o stanovenie spôsobu, akým rozhodol o rozsahu náhrady nemajetkovej ujmy a čo do určenia samotnej jej výšky a v rozhodnutí následne absentuje aj vysvetlenie dôvodov, ktoré viedli súd prvého stupňa k určeniu samotnej výšky nemajetkovej ujmy. Odvolací súd nespochybnil priznanú výšku nemajetkovej ujmy, ale konkrétna výška musí mať podklad v náležitom odôvodnení, prečo sa súdu prvého stupňa javila práve tá-ktorá výška nemajetkovej ujmy za adekvátnu.

4. Súd prvého stupňa vzhľadom na stanovisko odvolacieho súdu svoje rozhodnutie odôvodňuje nasledovne:

Súd vykonal dokazovanie výsluchom strán, listinnými dôkazmi a to: trestným rozkazom č. 3T/129/2005 z 25.11.2005, faktúrami - geodetické nástroje a prístroje, faktúrami - náklady pohrebu, faktúrou - notárske poplatky, návrhom na pripustenie zmeny žaloby a čiastočným späťvzatím žaloby žalobcov, lekárskymi správami predloženými žalobcami, lekárskymi správami predloženými žalovaným, kópiou kondolenčného listu, písomným vyjadrením žalobcov zo dňa 18.03.2010, odvolaním žalovaného zo dňa 25.06.2010, vyjadrením žalobcov zo dňa 19.06.2013, trestným spisom č. 3T/129/2005. Súd prvého stupňa zistil nasledujúci skutkový stav:

5. Žalobcovia si uplatnili podanou žalobou škodu na veciach v celkovej hodnote 10.777,- eur (324.668,- Sk), škodu na zdraví v celkovej výške 670,48 eur (20.199,- Sk), inú škodu vo výške 44,25 eur (1.333,- Sk) a nemajetkovú ujmu, ktoré vznikli smrťou manžela a otca štyroch detí.

6. Poškodený v čase nehody vykonával geodetické práce, počas nehody boli zničené prístroje na výkon geodetických prác v celkovej hodnote 10.777,- eur (324.668,- Sk). Z faktúry č. 240582 zo dňa 02.06.2004 súd zistil, že geodetické prístroje stáli 919,19 eur (27.691,50 Sk). Z faktúry č. 240568 zo dňa 15.06.2004 súd zistil, že geodetické prístroje stáli 9.857,81 eur (296.976,50 Sk).

7. Dňa 05.10.2009 žalobcovia zobrali svoju žalobu v časti žalovanej istiny 8.169,56 eur (246.116,24 Sk) späť, nakoľko intervenient vyplatil žalobcom na základe povinného zmluvného poistenia žalovaného, titulom náhrady škody na geodetickom prístroji sumu 8.169,56 eur. Dňa 15.12.2009 intervenient doplatil žalobcom za poškodený geodetický prístroj sumu vo výške 2.492,13 €.

8. Náklady pohrebu znášali spoločne manželka poškodeného (žalovaná v 1. rade) a jej sestra p. C.. I. X. (žalovaná v 6. rade). Z objednávky a pokladničného bloku súd zistil, že C.. X. dňa 24.06.2004 zaplatila spoločnosti MARIANUM sumu 518,46 eur (15.619,- Sk). Z pokladničných blokov spoločnosti MARIANUM súd zistil, že boli zaplatené sumy 4,65 eur (140,- Sk) a 147,38 eur (4.440,- Sk). V rámci pohrebných trov vznikli žalobcom počas konania ďalšie náklady spojené s pomníkom vo výške 1.019,78 eur (30.722,- Sk).

9. Intervenient dňa 18.8.2008 z povinného zmluvného poistenia žalovaného poukázal žalobcom príspevok na pohreb vo výške 1.311,29 eur (39.507,- Sk.)

10. Žalovaná v 1. rade uhradila notárske poplatky súvisiace s dedičským konaním. Z pokladničných blokov Notárskeho úradu JUDr. Schweighoferovej súd zistil, že boli uhradené sumy 27,65 eur (833,- Sk), 7,90 eur (238,- Sk), 2,77 eur (83,30 Sk), 5,93 eur (178,50 Sk).

11. Právny zástupca žalovaného na pojednávaní dňa 09.10.2009 uviedol, že žalovaný sa nebráni mimosúdneho urovnaniu veci, avšak suma, ktorá je požadovaná v žalobe je pre neho privysoká a žiada, aby bol v požiadavkách žalobcov zohľadnený jeho súčasný zdravotný stav, ako aj jeho majetkové pomery. Žalovaný je ochotný uhradiť nemajetkovú ujmu vo výške 19.916,35 eur (600.000,- Sk), ak je možné akceptovať nejaký splátkový kalendár.

12. Právna zástupkyňa žalobcov na to uviedla, že žalobcovia nemajú dôvod zvažovať výšku nemajetkovej ujmy, tú zvažovali jedine v prípade mimosúdnej dohody, aby sa žalobcovia nemuseli dostaviť na súdne konanie, ktoré je pre nich zaťažujúce. Právna zástupkyňa žalobcov založila do spisu lekárske správy z roku 2009 ohľadom zdravotného stavu C.. N. R., C. R. a F. R.. Ďalej k veci uviedla, že žalovaná v 3. rade (dcéra F. R.) sa po smrti otca nervovo zrútila z vyčerpanosti a musela zmeniť prácu. K majetku žalovaného právna zástupkyňa žalobcu uviedla, že si po prevzatí prípadu zisťovala výšku majetku žalovaného a nemyslí si, že by majetkové pomery žalovaného boli takého charakteru, že by ich súd mal brať do úvahy. Žalovaný má vo vlastníctve auto, rodinný dom a v priebehu konania získal do vlastníctva ďalšie nehnuteľnosti, ktoré nie sú malej hodnoty. Navyše žalovaný až do teraz nespolupracoval s poškodenými, neprejavil ľútosť nad spáchaným skutkom, nezúčastnil sa pohrebu, nezaslal kondolenčný list. Až na výzvu právny zástupca, ktorý ho zastupoval v trestnom konaní, a to až pred pojednávaním poslal žalobcom neurčitý prejav súcitu.

13. Právny zástupca žalovaného na vyššie uvedené skutočnosti reagoval a uviedol, že žalovaný nikdy nespochybňoval traumu, ktorú svojím konaním spôsobil rodine, ale je trochu morbídne rozmýšľať nad tým, koľko stojí ľudský život a aká suma zmierni bolesť pozostalých. Žalovaný sa prejaveniu ľútosti nebránil. Následky tragickej udalosti sa odzrkadlili na jeho psychickom a fyzickom zdraví. Vzhľadom na to, že jeho zdravotný stav mu nedovoľoval adekvátne komunikovať s okolím, robili to za neho jeho právnici a jeho rodina. Žalovaný sa nebráni vyplateniu určitej sumy z titulu nemajetkovej ujmy, ale žiada, aby bolo pri jej výške zohľadnené to, že traumu utrpel a prežíva aj on so svojou rodinou, a aby to pre nich nebolo likvidačné. Žalovaný má vo vlastníctve rodinný dom v BSM s manželkou, kde doteraz žijú a v tom istom dvore má dom aj jeho mama. Nanešťastie v tom čase, keď sa táto nehoda stala, sa jeho mama rozhodla previesť nehnuteľnosť na syna. Auto má žalovaný na vykonávanie svojej živnosti, nakoľko žalovaný je živnostník a opravuje strechy. Ak by aj predal všetok majetok, možno by sa dopracoval k nejakej sume, ale na úkor spôsobenia tragédie ďalšej rodine, ktorá by na úkor iných zostala bez strachy nad hlavou a bez prostriedkov. Právny zástupca žalovaného poukázal na skutočnosť, že žalovaný si musel mesiac po nehode odpojiť pevnú linku pretože neustále prebiehali telefonáty, kde na neho ženský hlas neustále opakoval obvinenia: „Zabil si ho, si vrah“ a podobne.

14. Právna zástupkyňa žalobcov na pojednávaní dňa 14.12.2009 k veci uviedla, že náhradu nemajetkovej ujmy si žalobcovia uplatnili vo výške, ktorá vychádza z rozhodnutí iných súdov, ale aj so samotnej traumy, ktorú utrpeli žalobcovia.

15. Právny zástupca žalovaného k tomu uviedol, že jeho klient je vo veľmi zlom psychickom stave, trpí psychickými poruchami, o čom svedčia časté návštevy u psychiatra. Nemôže vykonávať svoju živnosť. Žalovaný nebol schopný prísť na pohreb poškodeného a aj toto bolo zavinením z časti správaním žalobcov a ich príbuzných, často žalovanému telefonovali a obviňovali ho.

16. Poverený zástupca intervenienta na strane žalovaného k veci uviedol, že majetkovú ujmu poisťovňa z časti plnila. Žalobcovia sa obrátili so svojimi nárokmi na poisťovňu žalovaného až v auguste 2008, pričom na základe toho poisťovňa poskytla plnenie vo výške 8.169,56 eur. Vzhľadom na odstup času zo strany žalobcov nebol prístroj predložený k obhliadke, pri výpočte za vychádzalo len z dokladov predložených žalobcami, pričom poisťovňa opätovne pristúpila k hodnoteniu tejto škody na prístroji. V najbližších dňoch príde k náhrade škody vo výške 2.492,13 eur. Čo sa týka náhrady za pomník zo strany intervenienta bolo poskytnuté maximálne plnenie vyplývajúce z nariadenia č. 87/1995 vo výške 663,88 eur. Nad uvedenú náhradu uplatnená škoda nie je likvidná z povinného poistenia žalovaného. Čo sa týka náhrady za notárske poplatky, uvedené náklady intervenient nepovažuje za škodu, ktorú by bolo možné subsumovať pod ust. § 449 ods. 2 OZ. Žalobcovia si uplatnili aj úroky z omeškania, pričom intervenient od žalobcov obdržal prvé doklady, na základe ktorých sa škoda vzniknutá s touto súvislosťou mohla zo strany intervenienta likvidovať, až v roku 2008, preto ich považuje za nedôvodné.

17. Z potvrdenia o návšteve školy, predloženého na pojednávaní súd zistil, že C. R. bol v školskom roku 2004/2005 študentom 1. ročníka UK v Bratislave.

18. Z potvrdenia MUDr. Provazníka zo dňa 09.09.2004 súd zistil, že C.. N. R. je od 25.01.2000 liečená na psychiatrickej ambulancii.

19. Z potvrdenia MUDr. Žlnayovej zo dňa 16.01.2009 súd zistil, že F. R. bola v súvislosti s úmrtím otca ošetrená 09.09.2004.

20. Z potvrdenia Združenej strednej školy drevárskej zo dňa 27.09.2004 súd zistil, že N. R. bola v tom čase žiačkou 3. triedy a 21.06.2006 bola prijatá na dennú formu štúdia na Trnavskej univerzite.

21. Z potvrdenia MUDr. Provazníka zo dňa 28.09.2004 súd zistil, že C. R. je liečený na psychiatrickej ambulancii od 24.06.2004 v súvislosti s traumatickou udalosťou v rodine.

22. Z potvrdenia Daňového úradu Senec súd zistil príjmy odporcu za roky 2004, 2005, 2006, 2007, 2008.

23. V úvode odvolania zo dňa 13.08.2010 voči rozhodnutiu č. k. 14C/231/2006-180 vzniesol žalovaný námietku premlčania voči uplatneným nárokom, pričom vo svojom odvolaní uviedol, že žalobcovia si nároky uplatnili najskôr v trestnom konaní, vedenom v prípravnom konaní OR PZ v Bratislava III. dňa 29.07.2005. Trestným rozkazom zo dňa 25.11.2005 boli odkázaní s nárokmi na náhradu škody na občianskoprávne konanie. Dňa 13.11.2006 bol podaný na Okresnom súde Bratislava II návrh na náhradu škody spôsobenú na zdraví. V zmysle § 112 Občianskeho zákonníka počas uplatnenia nárokov v trestnom konaní premlčacia doba neplynula, pripočítaním doby, v ktorej žalobcovia uplatnili nároky a zároveň riadne pokračovali v adhéznom konaní, táto premlčacia doba uplynula 17.10.2006. Nároky uplatnené dňa 13.11.2006 v občianskoprávnom konaní považoval za premlčané. Odvolací súd k premlčateľnosti práva na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch uviedol, že právo žalobcov domáhať sa nemajetkovej ujmy bolo vykonané pred uplynutím premlčacej doby a bolo vykonané včas.

24. Súd vykonal vo veci ďalšie dokazovanie výsluchom strán, navrhnutých svedkov a oboznámením sa s ďalšími písomnými vyjadreniami strán vo veci samej.

25. Právna zástupkyňa žalobcov na pojednávaní uviedla k námietke premlčania vznesenej žalovaným v podanom odvolaní ohľadom majetkovej ujmy, že nároky premlčané neboli, pretože boli uplatnené v trestnom konaní, a len ich výšku preukazovali v občiansko-právnom konaní. Svoju žalobu žalobcovia zobrali čiastočne späť, nakoľko poisťovňa žalovaného počas trvania konania z časti plnila a len zvyšok, ktorý neplnila poisťovňa ponechali uplatnený aj s úrokmi z omeškania. Právny zástupkyňa žalobcov ďalej uviedla, že požadovaná výška nemajetkovej ujmy bola zohľadnená vo vzťahu ku každému zo žalobcov individuálne. U žalovanej v 1. rade (manželky poškodeného) došlo k zásahu do jej integrity manželského, rodinného života, všetky starosti boli prenesené na ňu. Pociťovala stratu manžela jednak ako partnera v citovej aj spoločenskej oblasti. Žalobkyňa v 1. rade je do dnešného dňa sama, nenadviazala žiadnu citovú známosť s iným mužom. Žalobca v 4. rade (syn poškodeného) bol priamym účastníkom nehody, bol pri otcovi, videl ho ako zomieral a do dnešného dňa má z uvedeného traumu, a aj po 9 rokoch od nehody je sledovaný psychiatrom. V čase nehody a krátko po nej vypočutý nebol pre jeho zlý psychický stav, nebolo možné ho vypočuť, nakoľko sa na mieste psychicky zrútil. Žalovaná v 5. rade bola maloleté dieťa. Poškodený viedol svoje deti ku štúdiu a žalovaná v 5. rade ako jediná z detí v dôsledku tragického úmrtia otca nedokončila vysokú školu. Žalobcovia v 2. a 3. rade boli už staršie deti, ktoré túto tragédiu pociťovali, avšak vzali sme do úvahy to, že sa jedná o ľudí, ktorí sú schopní sami sa živiť.

26. Právna zástupkyňa žalovaného k tomu uviedla, že pokiaľ ide o ujmu žalovaného v 4. rade, žiadny dôkaz nenasvedčuje tomu, že bol prítomný pri nehode a vnímal jej priebeh. Preto túto skutočnosť považuje za nepreukázanú. Vo vzťahu žalobkyni v 1. rade poukazovala na skutočnosť, že táto trpela psychickou chorobou už pred nehodou. a malo by to byť zohľadnené pri posudzovaní jej psychického stavu. Čo sa týka ostaných detí poškodeného, tieto už doštudovali a boli zamestnané, a preto im udalosť nespôsobila taký vážny zásah, ktorý by ich vyradil z bežného života na dlhú dobu. PZ žalovaného opätovne upriamila pozornosť súdu na zlý psychický stav žalovaného, ktorý je nehodou taktiež poznačený.

27. Na pojednávaní bola vypočutá dcéra žalovaného - F. Q., ktorá potvrdila zlý psychický stav žalovaného po nehode. Žalovaný nekomunikoval s okolím, bol depresívny, utekal z domu, chcel si vziať život. Čelil útokom žalobcov, ktorí ho označovali za vraha a často mu telefonovali za účelom týrať ho. Žalovaný navštevoval psychiatra pre veľký pocit viny, sám seba označoval za vraha. Udalosť žalovaného zmenila, už nikdy nebol taký, ako pred nehodou. Udalosť zmenila taktiež život celej jeho rodiny, bola to veľká trauma.

28. Na pojednávaní bola vypočutá manželka žalovaného - H. Q., ktorá výpoveď dcéry potvrdila.

29. Na pojednávaní bola vypočutá žalobkyňa v 1. rade (manželka poškodeného), ktorá k veci uviedla, že pred nehodou trpela úzkostno-depresívnym syndrómom. Bola z veľkej časti odkázaná na poškodeného, vozil ju do práce a z práce a niekoľko rokov ju zastupoval vo výchove, než sa jej zdravotný stav upravil. Bol vyrovnaný, obetavý človek a bol oporou celej rodine. Najmladšia dcéra na neho bola veľmi naviazaná, všade ju bral zo sebou, vedel sa postarať o celú rodinu, pričom sám pracoval dlho do noci. Synovia mu pomáhali so živnosťou, nakoľko nemal zamestnancov, čo ich veľmi zblížilo. Žalobkyňa v 1. rade vo svojej výpovedi uviedla, že sa jej stav zhruba po 4 rokoch od prepuknutia ochorenia zlepšil a bola schopná prevziať svoje povinnosti v domácnosti. Najmladšia dcéra jej často hovorila namiesto mama tati. S poškodeným a s deťmi chodili spoločne na dovolenky, trávili spolu mnoho času. Poškodený deti naučil plávať, korčuľovať. Boli dobrá rodina. Manželstvo bolo harmonické, bez hádok. Nehoda, ktorá sa manželovi stala bola pre ňu veľká rana a jej stav sa znovu radikálne zhoršil. Nehoda bola niečo strašné aj pre spoločné deti, pretože sú veľmi citlivé. Najhoršie to znášal syn, ktorý smrť otca videl. Finančná situácia po smrti poškodeného bola v rodine zlá, deti pomáhali postupne finančne podľa svojich možností.

30. Na pojednávaní bola vypočutá žalobkyňa v 6. rade C.. I. X., ktorá potvrdila kvality poškodeného aj vzťahy v rodine, o ktorých mala ako rodinný príslušník vedomosť, uviedla, že pomáhal aj svojej svokre, pravidelne jej nosil nákup a staral sa o ňu. Atmosféra v rodine bola príkladná.

31. Súd sa oboznámil s písomným vyjadrením žalobcu v 4. rade (syna poškodeného), ktorý bol priamym účastníkom nehody, pri ktorej zahynul poškodený. Pojednávania sa nezúčastnil, nakoľko sa nachádzal v zahraničí. V písomnom vyjadrení žalobca v 4. rade vyčerpávajúco opísal priebeh nehody aj čas krátko po nej, ako aj skutočnosť, že mu otec zomrel pred očami.

32. Vo svojom rozhodnutí sa súd riadil nasledovnými úvahami:

Predpokladom uplatnenia nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je konštatovanie súdu, že došlo k neoprávnenému zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobcov, konkrétne do ich práva na súkromie a rodinný život. Je nutné prihliadnuť na závažnosť spôsobenej ujmy, ale aj na všetky okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Súd sa zameral na poznanie väzieb žalobcov k osobe, ktorá následkom protiprávneho konania zahynula. Závažnosť ujmy sa posudzuje z hľadiska „odčiniteľnosti“ takéhoto zásahu. V danom prípade je jednoznačne preukázané, že došlo k neodčiniteľnej ujme a deštrukcií rodinných a vôbec interpersonálnych vzťahov. Náhrada imateriálnej ujmy v peniazoch nie je náhradou za život, ale slúži na zmiernenie následkov vzniknutej ujmy, pričom pri stanovení výšky súd zohľadňuje niekoľko smerodajných faktorov. Základným faktorom je, či žalovaný je pôvodcom takéhoto zásahu, či k zásahu do práv došlo úmyselne alebo z nedbanlivosti, či došlo k uspokojeniu žalobcov v trestnom konaní. Je nepochybné, že žiadna suma priznaná súdom nie je dostatočná vzhľadom na spôsobenú ujmu, ani na to, aby nahradila ľudský život.

33. Ústava Slovenskej republiky v čl. 19 zaručuje každému právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a ochrany mena. Každý má právo podľa tohto článku na ochranu pred neoprávneným zásahom do súkromného a rodinného života.

34. Úprava ochrany súkromia vychádza zo zásady, že do súkromného života sa nesmie neoprávnene zasahovať a nesmie sa mu spôsobiť žiadna ujma. Ústava zároveň rodinný život priraďuje súkromnému životu, čiže rodinný život a právo na jeho ochranu je súčasťou súkromia. Ústava taktiež chráni aj súkromie fyzických osôb v ich rodinných vzťahoch voči fyzickým osobám, čo v sebe zahŕňa vzťahy sociálne, kultúrne, morálne, materiálne. Neoprávnené zásahy do týchto vzťahov možno kvalifikovať ako zásahy do rodinného života - do súkromia. Ak medziľudské vzťahy, ktoré tvoria základy súkromného života jednotlivca dosahujú určitú intenzitu môže takouto deštrukciou vzťahu dôjsť k neoprávnenému zásahu do práva na ochranu súkromia, ako čiastkového práva na ochranu osobnosti za podmienky, že konanie pôvodcu je protiprávne, je objektívne spôsobilé do práva na ochranu osobnosti zasiahnuť a existuje príčinná súvislosť medzi protiprávnym zásahom do osobnosti fyzickej osoby a vznikom tejto nemajetkovej ujmy. Právnym prostriedkom ochrany proti takémuto zásahu je práve žaloba, ktorou

sa fyzická osoba podľa ustanovenia o ochrane osobnosti domáha primeraného zadosťučinenia. Toto zadosťučinenie môže mať podobu náhrady nemajetkovej umy v peniazoch.

35. V tomto konaní a v rámci trestného konania bolo nesporne preukázané, že došlo k dopranej nehode, pri ktorej zahynul manžel a otec žalobcov, ako aj to, že túto nehodu spôsobil žalovaný. Došlo k neoprávnenému zásahu do práv žalobcov na súkromný a rodinný život. Žalobcovia sa domáhajú ochrany osobnosti v zmysle § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, s tým, že morálna satisfakcia podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, nie je v danom prípade postačujúca, a preto žiadajú podľa § 13 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Pri predmetnej dopravnej nehode zahynul manžel a otec žalobcov a jeho úmrtie je pre nich traumatizujúce. Vznik právneho vzťahu , obsahom ktorého na jednej strane je právo domáhať sa ochrany podľa § 11 Občianskeho zákonníka a na druhej strane povinnosť znášať sankcie uložené súdom, je podmienený tým, že musí ísť o vzťah neoprávnený, ktorý je spôsobilý privodiť ujmu na osobnosti. Nositeľom uvedeného oprávnenia je osoba, do ktorej osobnostných práv bolo neoprávnene zasiahnuté. Nositeľom povinnosti poskytnúť primerané zadosťučinenie je osoba, ktorá sa dopustila protiprávneho konania. V súlade s ustanovením § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, na to, aby oprávnené osoby v danom prípade žalobcovia mali právo mali právo domáhať sa práva na ochranu osobnosti sa vyžaduje, aby došlo k neoprávnenému zásahu do práv na ochranu osobnosti. V prípade existencie takéhoto zásahu ide o objektívnu zodpovednosť bez ohľadu na zavinenie. Predpokladom pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch vyplývajú z ustanovenia § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pretože tento zásah bol trvalý a neodstrániteľný. Súd pri posudzovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch vychádzal z preukázateľných väzieb žalobcov k poškodenému. Prihliadol na zásadu, že pri úmrtí nemôže žiadne zadosťučinenie odčiniť už vzniknutú ujmu, taktiež prihliadol ku všetkým okolnostiam danej veci aj k tomu, že hľadisko primeranosti sa vzťahuje k výške náhrady, ktorej zmyslom je zmierniť majetkovú ujmu. Právny základ nároku bol daný v trestom konaní, ktorým bol súd viazaný. Súd poukazuje na skutočnosť, že priznaná výška nemajetkovej ujmy nie je priznaná ako súčet finančných strát pozostalých. Nemajetková ujma ma iný charakter v zmysle vyššie uvedeného.

36. Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch bola súdom určená s ohľadom na rozsah, intenzitu a trvanie zásahu, pri zohľadnení vzťahov žalobcov k poškodenému, po preukázaní všetkých väzieb, ktoré ako rodinný príslušníci mali v čase zásahu do práva na ochranu osobnosti. Súd má za preukázané silné sociálne, morálne, kultúrne, citové putá vytvorené v rámci súkromného života. Protiprávnym konaním žalovaného došlo k vážnej deštrukcií medziľudských väzieb. Rodina žalobcov bola do času nehody harmonická a plne funkčná. Následky protiprávneho konania podľa názoru súdu v danom prípade nebolo možné odstrániť len morálnou satisfakciou, preto bolo rozhodnuté o priznaní aj nemajetkovej ujmy. Súd výšku nemajetkovej ujmy posudzoval pri každom zo žalobcov individuálne a riadil sa pri stanovení výšky voľnou úvahou, s prihliadnutím na zákonné kritéria. Z nečakanej smrti má žalobkyňa v 1. rade neustále pocit úzkosti, smútku, nie je schopná viesť normálny rodinný život, navštevuje psychiatra. Do dnešného dňa žije sama, bez partnera. Súd prihliadol na jej zdravotný stav pred nehodou, a z neho vyplývajúce väzby na manžela, ktorý jej bol životným partnerom a veľkou oporou. Žalobca v 4. rade bol priamo prítomný pri úmrtí otca, čo ho v značnej miere poznačilo, taktiež bol odkázaný na pomoc psychiatrov a dodnes pociťuje traumu z daného zážitku. Súd je toho názoru, že smrťou otca, vzhľadom na okolnosti za akých k nej došlo, bol poznačený najviac. Žalobkyňa v 5. rade bola na otca veľmi citovo naviazaná, hlavne v dôsledku toho, že jej dlhý čas suploval aj úlohu matky. V čase úmrtia otca bola ešte maloletá a stratu otca ťažko znášala. Súd je toho názoru, že aj u žalobcov v 2. a 3. rade došlo smrťou otca k ťažkej traume, avšak títo boli v čase úmrtia už plnoletí a boli schopní sami sa živiť, a ako dospelí ľudia sa s traumou vyrovnávali ľahšie, než žalobcovia v 1., 4., 5. rade. Preto aj výška nemajetkovej ujmy vzhľadom na vyššie uvedené bola žalobcom v 1. až 5. rade odstupňovaná vo výške tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

37. Vo zvyšku uplatnenej si nemajetkovej ujmy súd žalobu zamietol. Súd prihliadol aj na osobu žalovaného, súd má za to, že žalovaný je nehodou taktiež do značnej miery poznačený. Žalobcami uplatnená výška nemajetkovej ujmy sa mu javila privysoká. Súd úroky z omeškania popri nemajetkovej ujme žalobcom nepriznal, vzhľadom na to, že prvostupňový súd je viazaný názorom odvolacieho súdu, a ten má za to, že zaviazať žalovaného k úroku z omeškania popri nemajetkovej ujme nie je správne, nakoľko povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia, a až uplynutím takto určenej lehoty sa dlžník dostáva do omeškania.

38. Intervenient v priebehu konania uhradil žalobcom ich uplatnené nároky titulom náhrady škody, ktoré vyplývajú priamo z poistnej zmluvy, no neuhradil uplatnený nárok v celom rozsahu, zostala nehradená časť sumy vo výške 115,31 eur, ktorá predstavuje zvyšok žalovanej sumy za škodu spôsobenú žalovaným na geodetických prístrojoch, patriacich poškodenému. Súd túto sumu žalobkyni v 1. rade priznal v zmysle ustanovení § 427 - § 429, § 442 ods. 1, § 443, § 449 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka.

39. Žalobcovia si pripusteným zmeneným petitom uplatnili zaplatiť škodu titulom majetkovej škody nasledovne: žalobcom v 1. až 5. rade vo výške 115,31 eura s 10 % úrokom z omeškania ročne odo dňa 22.01.2009 do zaplatenia, 10 % úrok z omeškania ročne zo sumy 2.492,13 eur odo dňa 22.01.2009 do 15.12.2009, 9 % úrok z omeškania ročne zo sumy 10.777,- eur od 18.09.2006 do 21.01.2009. Žalobkyňa v 6. rade si uplatnila 9 % úrok z omeškania ročne zo sumy 518,46 eur odo dňa 18.09.2006 do 18.08.2008, žalobkyňa v 1. rade si uplatnila úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 355,91 eur odo dňa 18.09.2006 do zaplatenia, zo sumy 42,02 eur odo dňa 18.09.2006 do zaplatenia, zo sumy 44,28 eur odo dňa 18.09.2006 do zaplatenia. Súd prihliadol na vznesenú námietku premlčania zo strany žalovaného a z vykonaného dokazovania zistil, že jedine suma 115,31 eur, ktorú si uplatnila žalobkyňa v 1. rade nie je premlčaná, pretože túto sumu si žalobkyňa v 1. rade uplatnila spolu s nemajetkovou ujmou v žalobe podanej dňa 13.11.2006. Zvyšok uplatnenej majetkovej škody bol žalobcami uplatnený na súde až dňa 05.10.2009. V zmysle § 106 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa keď sa poškodený dozvie o škode a o tom kto za ňu zodpovedá. Najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne odo dňa keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla, to neplatí ak ide o škodu na zdraví. Súd poukazuje na právny názor Najvyššieho súdu vyjadrený v rozhodnutí 1Cdo/43/2010, kde je uvedené, že ak nedošlo v trestnom konaní k uloženiu povinnosti nahradiť poškodenému uplatnenú náhradu škody, má poškodený možnosť uplatniť si nárok na náhradu škody v občianskom súdnom konaní v premlčacej dobe, ktorej beh pokračuje po skončení súdneho konania. Ustanovenia § 112 Občianskeho zákonníka upravuje spočívanie premlčania iba v tom prípade, ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde, alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje. Za uplatnenie práva, ktorého cieľom je zachovanie premlčacej doby, treba považovať úkon oprávneného smerujúci k tomu, aby bolo rozhodnuté o existencií daného práva. Žalovaný bol odsúdený trestným rozkazom 3T/129/2005 zo dňa 25.11.2005, ktorý nadobudol právoplatnosť 27.12.2005. Z vedeného jednoznačne vyplýva, že zvyšnú majetkovú škodu si žalobcovia uplatnili po zákonom stanovenej premlčacej lehote.

40. Podľa § 262 ods. 1 C. s. p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

41. Podľa § 255 ods. 1 C. s. p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

42. Žalobca mal vo veci pomer úspechu 85 %, preto mu súd v súlade s § 255 ods. 1 C. s. p. priznal nárok na náhradu trov konania rozsahu 85 %, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku.

43. Podľa ust. § 2 ods. 2 Zákona o súdnych poplatkoch, ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť žalovaný alebo odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca je oslobodený od povinnosti zaplatiť súdny poplatok, uložil súd žalovanému povinnosť zaplatiť trovy štátu.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie
vydané.
Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Exekúciu možno vykonať len na návrh oprávneného alebo na návrh toho, kto preukáže, že naňho prešlo právo z rozhodnutia (§ 37 ods. 3 <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1995/233/20160701>) (ďalej len „oprávnený“). Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa tohto zákona, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie (§ 38 ods. 1, 2 Exekučného poriadku).